

2012-05-24 14:53 CEST

Skolan får aldrig bli en frizon för våld

De senaste veckornas nyheter oroar oss djupt. Skydd mot våld måste vara likadant oavsett vem som drabbas och var det sker. Skolan får inte bli en frizon med egna värderingar som tillåter våld för att offret är barn eller för att våldet utövas inom skolans väggar.

Alla barn har rätt till en uppväxt fri från våld, enligt Barnkonventionen. Och alla barn har rätt till en trygg skola. Lever vi upp till detta i Sverige i dag?

De senaste veckorna har vi på Rädda Barnens sida oroats över en rad nyheter som alla tyder på att skolan tvärtemot att vara en trygg plats är något av en frizon för våld:

- I dag rapporterar media att en lärare som misshandlades av en elev inte får något skadestånd eftersom tingsrätten i Gällivare menar att yrket kan jämföras med att vara polis. Eleven, som sparkade, slog och hotade läraren, dömdes nyligen för bland annat misshandel och olaga hot. Men skadeståndet uteblir.
- Förra veckan friades en rektor i Övre Norrlands hovrätt efter att ha dragit en elev i örat. Ingen ifrågasatte att rektorn hade dragit eleven i örat eller att det gjorde ont, och rätten var tydlig med att det var olämpligt. Men det var alltså inte olagligt, just eftersom det skedde i skolan.
- För några veckor sedan rapporterade Dagens Nyheter att sexuella trakasserier är vardag för barn i våra skolor. Det gäller högstadielever, men även yngre barn på mellanstadiet och lågstadiet. Både flickor och pojkar drabbas i så hög grad att beteendet normaliserats.

Händelserna bagatelliseras ofta av vuxna. Ord som hora, fitta eller bög används som skällsord och accepteras.

Ungefär hälften av alla allvarligare sexuella övergrepp mot tonåringar utförs av en jämnårig. Förövaren är någon som offret redan känner och som finns i kompiskretsen, i klassen eller på skolan. Och den som utsatts berättar ofta inte. De är rädda att vuxna inte kommer att lyssna och jämnåriga kommer att lägga skulden på dem.

Den senaste tidens rapportering är djupt oroande. I en annan arbetsmiljö hade det varit otänkbart. Det är omöjligt att tänka sig att din chef tar hårt tag i ditt öra för att få din fulla uppmärksamhet. Men möjligt i skolans värld.

Skydd mot våld måste vara likadant oavsett vem som drabbas och var det sker. Skolan får inte bli en frizon med egna värderingar som tillåter våld för att offret är barn eller för att våldet utövas inom skolans väggar. Skollagens själva fundament är nolltolerans mot våld oavsett om förövaren är elever eller skolpersonal. Frångår vi detta är vi ute på ett sluttande plan.

Tillrättavisningar är en naturlig del av skolans värld men våld får aldrig bli en accepterad metod. Skolan måste mer än någon annan plats vara en fredad område från våld, hot och kränkningar. Svenska skolor satsar varje år stora summor på att förebygga våld och kränkningar mellan barn. Om våld från rektorer, lärare eller annan skolpersonal skulle ses på ett annat sätt och vara befogat kan vi inte förvänta oss annat än att elever tar efter.

Skolan måste ha en tydlig nolltolerans mot våld i skolmiljön oavsett om förövaren eller offret är elev eller skolpersonal. Skolans värdegrundsuppdrag måste innebära att skolpersonalen kontinuerligt diskuterar sitt förhållningsätt till tillrättavisningar och våld i skolmiljön. I den mån tillämpningen av lagstiftningen sätter ribban högre för våld i skolan än i resten av samhället måste den ändras!

Relevanta universitetsutbildningar, inte minst lärare och rektorsutbildningen, måste innefatta undervisning om Barnkonventionen och om våldsutsatta barn. Alla barn måste informeras om Barnkonventionen och om var de kan få hjälp om de utsätts för våld.

Först då lever vi upp till alla barns rätt till en uppväxt fri från våld och skola som är trygg.

Henrik Dahl, tematisk rådgivare för barns rätt till utbildning Rädda Barnen

Åsa Landberg, leg psykolog, leg psykoterapeut Rädda Barnen
Agneta Åhlund, Sverigechef Rädda Barnen

[Debattartikeln har publicerats i Aftonbladet 2012-05-24.](#)

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33

Oskar Kollberg

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

oskar.kollberg@rb.se

0733 55 34 15

Oscar Nelson

Presskontakt

Pressekreterare

Presskontakt till generalsekreterare Åsa Regnér

oscar.nelson@rb.se

072-454 54 85